కథల అత్తయ్యగారు

- నిడదవోలు మాలతి

"ఎవరూ... అమ్మాయీ..."

"నేనేనండీ అత్తయ్యగారూ."

"దా కూచో, ఇప్పుడే అనుకుంటున్నా, ఇంకా రాలేదేమా అని."

''ఈరోజు స్కూల్లో కొంచెం ఆలస్యమయిందండీ. సత్యం మాస్టారు అన్ని లెక్కలు పూర్తి చేసి వెళ్ళమన్నారు." "కూచో. ఇవాళ ఏంకూర చెయ్యనా అని చూస్తున్నా." అంటూ అత్తయ్య గారు మూలనున్న పీట నాముందుకి తోసారు.

అత్తయ్యగారు మడి కట్టుకు వంట చేస్తారు. నేను పొరపాటున తగుల్తానేమోనని ఆమె అనుకుంటారని నాకు తెలుసు. అంచేత పీట గోడవారకి జరుపుకుని ఒదిగి కూచున్నా.

''అరటికాయ వేపుడు చెయ్యండి. మామయ్యగారికిష్టం కదా" అన్నా.

"అల్లం పచ్చిమిరపకాయా నూరి పెడతా. అల్లం పేగు శుద్ధి చేస్తుంది'' అన్నారు అత్తయ్యగారు, కూరలబుట్టలోంచి రెండు అరిటికాయలూ, కత్తిపీటా ముందేసుకుని కూర్చుంటూ.

నేను చూస్తూ కూచున్నాను. "కథ చెప్పండి అత్తయ్య గారూ" అన్నాను కొంచెంసేపు ఆగి. ''ఏం కథ చెప్పను?"

''చిలకకలకొలికి చిన్నదానా కథ పూర్తి చెయ్యలేదు కదండీ నిన్న."

''ఎంతవరకూ చెప్పానూ...'' అన్నారు అలవాటుగా దీర్ఘాలు తీస్తూ.

"అదేనండి, పెద్దరాణికి ఒకమ్మాయి పుట్టింది. కాని చిన్నరాణికి అది ఇష్టంలేదు. అంచేత ఆ పాపని పుట్టినవెంటనే దాసీదానికి ఇచ్చేసి, పెద్దరాణితో 'నీకు కప్పపిల్ల పుట్టింది' అని చెప్పింది. పెద్దరాణి 'అయ్యో ఇది నాకర్మ' అనుకుని ఏడుస్తూ వూరుకుందిట. తరవాత చిన్నరాణికి కూడా ఒక అమ్మాయి పుట్టింది. ఇలా కొంతకాలం సాగింది. పెద్దరాణికూతురు దాసీ దానింటిలోనూ, చిన్నరాణి కూతురు రాజు గారింటిలోనూ పెరుగుతున్నారు. చిన్నరాణి పెద్దమ్మాయిచేత దాసీపనులు చేయిస్తూ, చాలా కష్టాలు పెడుతూ వుంటుందిట. చిన్నమ్మాయి కేమో, అదే ఆవిడ సొంతకూతురికి అది అస్సలు బాగుండదు.."

అత్తయ్యగారు "నీకు బాగా గుర్తుంటుంది" అంటూ నవ్వి, కూర తాలింపుకోసం పొయ్యిమీద బాణలి పెట్టి, రెండు గరిటెలు నూనె పోసి, నూనె బాగా కాగినాక ఆవాలూ, మిరపకాయలూ వేశారు. మిరపకాయలఘాటు గదంతా గుప్పుమని కమ్ముకుంది. ఆఘాటుకి నేను ఉక్కిరిబిక్కిర యిపోయాను. దగ్గొచ్చేసింది ఒక్కుమ్మడిగా.

''పొమ్మనలేక పొగబెట్టినట్లు'' అన్నారు అత్తయ్యగారు నవ్వుతూ.

నేను ఆమెవంక చూస్తూ కూర్చున్నాను. "అంటే ఏమిటి" అని అడగాలనుంది కాని అడగలేదు, చిలకలకొలికి కథ ఆగిపోతుందని. ఆ పొగకథ రేపు అడుగుతాను. అత్తయ్యగారిని చూస్తుంటే ఎంతో బావుంటుంది నాకు. పొట్టిగా, కాస్త లావుగా, కళకళల్లాడుతూ చందమామలాటి పచ్చని ముఖంమీద చిరునవ్వుతో ఎంతో అందంగా కనిపిస్తారు ఆమె. అట్టే నగలేమీ పెట్టుకోకపోయినా ఏమీ తక్కువయినట్టు కనిపించరు. అందుకే రోజూ వాళ్ళింటికి వెళ్లటం నాకిష్టం.

"ఆఁ అప్పుడూ.. ఆ చిన్నమ్మాయికి చాలా

Telugu Jyothi Special Issue April 08

కష్టం అయింది గదా.''

"అవును పాపం. మరి ఆ అమ్మాయి వాళ్లమ్మకి చెప్పలేదా ఇదేం బాగులేదని?''

వాళ్లమ్మంటే ఆ అమ్మాయికి భయం. అట్లా చెప్పితే, ఆమెకి కోపం వచ్చి కొడుతుందేమోనని చెప్పలేదు. ఆ తరవాత ఒక ఉపాయం ఆలోచించింది. నేను నిటారుగా కూచున్నాను ఊపిరి బిగబట్టి... "ఒకరోజు, ఆ చిన్నమ్మాయి బొమ్మలతో అమ్మాట ఆడుకుంటోందిట, ఎంచక్కా అమ్మమాదిరి తను కూడా మడి కట్టుకుని, వంట చేసి, ఆ బొమ్మకి తిను, తిను అంటూ తినబెట్టిందిట. కాని ఆ బొమ్మేమో తినలేదు. అప్పుడు ఆ అమ్మాయేమో నా బొమ్మ బువ్వ తినటంలేదూ అంటూ ఏడవటం మొదలెట్టిందిట.

వాళ్ళమ్మ అది చూసి, 'చిలకకలకొలికీ, చినదానా, బొమ్మలు బువ్వలు తిందురటే' అందిట నవ్వుతూ.

అప్పుడేమో ఆ అమ్మాయి, 'మాయలదానా, మహిమలదానా, మనుషులు కప్పల కందురటే' అందిట చమత్కారంగా.

అప్పుడు చిన్నరాణి తను చేసిన తప్పు తెలుసుకుని, పెద్దరాణికి నిజం చెప్పి, పెద్దమ్మాయిని పిలుచుకొని వచ్చి, ప్రేమగా చూసుకోసాగిందిట.'' అంటూ ముగించేరు అత్తయ్యగారు.

నా మనసు కుదుటపడింది. హమ్మయ్య. మంచిఅమ్మాయికి కష్టాలు పోయాయి. చిన్నమ్మాయి తనతెలివితేటలతో తనతల్లి పాడుబుద్ధిని మార్చేసి, మంచిదాన్ని చేసేసింది. కొంచెంసేపు నేనేమీ మాట్లాడలేదు. తరవాత నెమ్మదిగా అడిగా, "పొగపెట్టటం ఏమిటండీ అత్తయ్యగారూ.'' అని, ఇందాకటిమాట గుర్తొచ్చి.

"చీకటి పడుతోంది. మీ అమ్మగారు ఎదురుచూస్తూంటారు. రేపు చెపుతాలే''. అని నన్ను ఇంటికి పంపేశారు ఆ రోజుకి.

అప్పట్లో మేం గుంటూరుదగ్గర మంగళగిరిలో వుంటూ వుండేవాళ్లం. ఇది నాకు బాగా గుర్తుండిపోయిన, అలనాటి తొలికథ. ఇంకా మర్రిచెట్టు తొర్రలో ప్రాణాలు దాచుకున్న రాక్షసులూ, ఏడుమల్లెపూవులఎత్తు రాకుమార్తెల కథలూ రోజూ చెప్పిన ఆ అత్తయ్యగారిపేరు రామడుగు లలితాంబగారు. మామయ్య గారిపేరు నరసింహంగారు. వారింటి తలుపులు సదా నాకోసం తెరిచివుండేవి. అత్తయ్యగారు నాకోసం ఎదురుచూస్తూ వుండేవారు రోజూ.

నిజంగా ఆవిడకీ మాకూ ఏచుట్టరికమూ లేదు కాని ఆ రోజులు అలాంటివి. పెద్దలని వరసపెట్టి పిలవడం, లేని చుట్టరికాలు కలుపుకుని ఆప్యాయతలు పెంచుకోడం సర్వసాధారణం. అంటే మా అత్తయ్యగారు కూడా అందరితో పాటే అని కాదు. ఆవిడకీ ఆవిడే సాటి. నామటుకు నాకు మరో అత్తయ్యగారు లేరు.

మానాన్నగారి ఉద్యోగరీత్యా మేం కొత్తగా మంగళగిరిలో స్థిరపడినరోజులు అవి. నేను చింతకింది కనకయ్యగారి హైస్కూలులో ఫస్టుఫారంలో చేరాను. స్కూలునించి నడిచి ఇంటికి వస్తుంటే, దారిలో, మాయింటికి మలుపు తిరిగేముందు వీధిలో రెండిళ్ళకి ఇవతల అత్తయ్యగారిల్లు వస్తుంది. అరుగుమీద మామయ్యగారు వాలుకుర్చీలో కూర్చుని, పేపరు చదువుకుంటుంటే, అత్తయ్యగారు స్తంభానికానుకుని కూర్చుని అప్పుడే కోసిన కనకాంబరాలూ, మరువం. మల్లెలూ మాల కడుతూ, ఏ ఊర్మిళాదేవి నిద్రో పాట పాడుకుంటూ కనిపించేవారు. మాయింట్లో మా అమ్మవేపూ, నాన్నగారివేపూ కూడా పెద్దలు అప్పటికే తరించిపోయారు. పైగా అటూ ఇటూ కూడా మా అమ్మా, నాన్నగారే తొలిసంతానం. అంచేత నాకు అందరు పిల్లల్లా చెప్పుకోడానికి అమ్మమ్మలూ, తాతగార్లూ, లేకపోవడంతో, ఈ దంపతులని

Telugu Jyothi Special Issue April 08

చూస్తుంటే ఏదో చెప్పలేని తమకం కలిగేది మనసులో నాకు.

నేను వారినిద్దరినీ పరీక్షగా చూస్తున్నానని నాకు తెలీలేదు ఆమె ఒకరోజు తలెత్తి నావేపు చూసి నవ్వేవరకూ. నేను సిగ్గుపడి పరుగెత్తుకుంటూ ఇంటికొచ్చేసేను. మరునాడు ఆమె దా అంటూ పిలిచారు. నేను జంకుతూనే దగ్గరికి వెళ్లాను.

నేను బాగా దగ్గరగా వచ్చినతరవాత, ఆమె చిరునవ్వుతో, నారెండుబుజాలు పట్టుకుని, నన్ను వెనక్కి తిప్పి, నాజడలో చిన్నపాయ తీసి, చేతిలో వున్న కదంబమాల ముడిచి తురిమారు. మళ్లీ తనవేపు తిప్పుకుని, "నీపేరేమిటి?'' అని అడిగారు.

"మాలతి అండీ.'' అన్నాను నెమ్మదిగా.

"ఎంచక్కా వున్నావు బాలాత్రిపురసుందరిలా'' అన్నారామె.

నాకు చెప్పలేనంత సిగ్గూ, సంతోషమూ ముంచుకొచ్చేయి. నేను మాటాడకుండా ఒక్క వురుకున ఇంటికి చేరుకున్నా.

"ఆ పువ్వులెక్కడివి?'' అంది అమ్మ.

"పక్కవీధిలో వుండే అత్తయ్యగారు పెట్టేరు'' అన్నాను.

అమ్మ తిడుతుందేమో అనుకున్నాను కానీ, తేలిగ్గానే పోనిచ్చేసింది. "తిన్నగా ఇంటికి రాకుండా ఆపెత్తనాలేమిటి'' అనేసి, తనపనిలో పడిపోయింది. వరసగా నాలుగురోజులు ఇలా జరిగింది. అయిదో రోజు, అత్తయ్యగారు, నా తలలో పువ్వులు పెట్టబోతూ, "ఇదేం జడ ఒగ్గులొగ్గులుగా'' అన్నారు.

"మా అమ్మ బయటుందండీ. అంచేత నేనే వేసుకున్నా.'' అన్నాను.

''ఇంటికెళ్లి, మీ అమ్మతో చెప్పిరా. కుదుమట్టసంగా దువ్వి మళ్లా జడ వేసి చెండు తురుముతా.'' అన్నారామె.

నేను సరేనండీ అని పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లి అమ్మకి చెప్పాను.

"ఆవిడకి మరేం పనిలేదూ నీకు జడలేస్తూ కూచోడానికి. ఇప్పుడేం వద్దు."' అంది అమ్మ.

"అత్తయ్యగారే వేస్తానన్నారు'' అన్నాను నేను రొకాయిస్తూ.

"ఆవిడేదో మర్యాదకి అనివుంటారు. వద్దని చెప్తున్నానా'' అంటూ కసురుకుంది అమ్మ.

నేను గుడ్ల నీళ్లు కుక్కుకుంటూ పెరట్లోకి వెళ్లిపోయాను. నాకు కోపం వస్తే పెరట్లో జామచెట్టెక్కి కూచుంటా. అమ్మ మంచి కళనుంటే, వచ్చి మంచిమాట్లాడి లోపలికి తీసుకెళ్తుంది. లేకపోతే, అదే వస్తుంది అని వూరుకుంటుంది. ఇప్పుడు తను కూడా ఇంట్లోకి వెళ్లదు కనక, రెండోవరసే జరిగింది. నేను రెండు జామకాయలు తిని ఇంట్లోకి వచ్చేసాను మంచినీళ్ళకోసం.

మర్నాడు స్కూలునుండి వస్తుంటే, అత్తయ్యగారు చూసి, నన్ను ఆపి, అడిగారు, నిన్న రాలేదేం అని. "ఆవిడకి మరేం పనిలేదూ నీకు జడలేస్తూ కూచోడానికి అందండీ మా అమ్మ''. అని చెప్పాను. నాదేం తప్పులేదని చెప్పడానికి. అత్తయ్యగారు నవ్వి, "ఫరవాలేదు, అత్తయ్యగారే వేస్తానన్నారూ, మీ అమ్మ స్నానం అయేవరకూ, రోజా ఉదయమే రా, జడ వేస్తాను అని అత్తయ్యగారు చెప్పారని మీ అమ్మకి చెప్పు'' అన్నారు.

నేను సంతోషంగా మా అమ్మకి ఆ మాట చెప్పాను. అలా మొదలయింది మా అనుబంధం. అసలు చాలా రోజులవరకూ మా అమ్మా అత్తయ్యగారూ కలుసుకోనేలేదు. నేనే అత్తయ్యగారిలా చెప్పమన్నారని అమ్మతోనూ, అమ్మ ఇలా అందని అత్తయ్యగారితోనూ రాయబారాలు నడుపుతూ వచ్చేను. ఆ రోజుల్లోనే అత్తయ్యగారు నాకు శ్రీకృష్ణరాయబారం కథ చెప్పారు జడవేస్తూ. అలా నాకు జడవేస్తూ కథలు చెప్పడం మొదలయింది. తరవాత, సాయంకాలాలు,

Telugu Jyothi Special Issue April 08

స్కూలునించి ఇంటికొచ్చి, కాఫీ తాగి, "అత్తయ్యగారింటికెళ్తున్నా" అని అమ్మకి చెప్పి వాళ్లింటికి వెళ్లేదాన్ని.

అమ్మ "రోజూ ఎందుకు. ఆవిడ పనులు అవిడని చేసుకోనీకుండా కాళ్లకడ్డంపడుతూ." అంది ఓ రోజు. అత్తయ్యగారే రమ్మన్నారని నేను పట్టుబట్టి వెళ్లాను. రోజూ ఎందుకు? అవిడని పని చేసుకోనీకుండా కాళ్లకడ్డంపడుతూ అంటోందండీ మా అమ్మ అని కూడా చెప్పాను అత్తయ్యగారికి. "నువ్వు నాకాళ్లకడ్డం పట్టంలేదని చెప్పు మీ అమ్మగారికి," అన్నారు అత్తయ్యగారు ఎప్పటిలాగే నవ్వుతూ.

నేను మళ్లీ ఆమాట మోసుకొచ్చి మా అమ్మకి చేరవేశాను. మా అమ్మ కూడా నవ్వుతూ, "ఆవిడకి ఆడపిల్లల్లేని ముచ్చట తీరిపోతున్నట్టుంది" అంది.

అత్తయ్యగారికి ఒక కొడుకు. ఆ అబ్బాయి బెంగుళూరులో చదువుకుంటూ వుండేవాడు. అంచేత వాళ్లింట్లో నేను వాళ్ల అమ్మాయిలాగే మసలుతుండేదాన్ని. నా జీవితంలో నాకు తారసపడిన ఎంతో మందిని మరిచిపోయాను. ఎన్నో సంఘటనలు మర్చిపోయాను. ఉపాయాలతో, వాదనలతో బుద్ధులు మార్చేయగలమని నమ్మేరోజులు పోయేయి. నిజజీవితంలో నా అనుభవంలో ఎవరూ "సరేనండీ, మీరు చెప్పారుకనక మారిపోతాను" అంటూ మంచివాళ్లయి పోయినవాళ్లు నాకు తటస్థపడలేదు. నేను రాసే కథలన్నీ సుఖాంతాలు కావు. కానీ, ఇప్పటికీ కథల్లో మంచివాళ్లబాధలు తొలిగిపోతేనూ, దుష్టులు శిష్టులు అయిపోతేనూ అదోరకం మనశ్శాంతి. ఆరు దశాబ్దాల పూర్వం ప్రతిరోజూ, స్కూలయింతరవాత చల్లని సాయంకాలాలు, నాయీడు పిల్లలందరూ వీధుల్లో ఆడు కుంటుంటే, అత్తయ్యగారి వంటింటిలో కూర్చుని నేను విన్న కథలూ, ఆ కథలు చెప్తూ నన్ను అలరించిన అత్తయ్యగారూ పదిలంగా సుస్థిరంగా నా మనోఫలకంపై నిలిచివున్నారు. ఈనాటికీను. జననాంతర సౌహృదాని అంటే ఇలాటివే అనిపిస్తుంది నాకు.

నిడదవోలు మాలతి

గత ముప్పై ఏళ్ళకుపైగా మాడిసన్ (విస్కాన్సిన్)లో నివాసం. షుమారు యాభై ఏళ్ళకుపైగా రచనా వ్యాసంగం, ముఖ్యంగా కథా రచన కొనసాగిస్తూ ఉన్నారు. గత ఏడేళ్ళుగా తమ స్వంత వెబ్ సైట్ "తూలిక" లో కథలు వ్రాయటం. తెలుగు కథల్ని ఇంగ్లీష్‌లోకి అనువదించి పబ్లిష్ చేయటం చేస్తున్నారు.

నీ తెలిపట్టుచీర మెయినీడలు పారి ముసుంగు సంజ క్రొం
బూతల తెల్ల లేమొగిలు పోలిక వాలిక గాలిఁ దూలిపో
నేత బెడంగు కుచ్చెలలు నీ చిరుకాళుల ముద్దు తోచెనో
లేత పోరాడు పయ్యెద చలించిన పచ్చని తాళి తోచెనో! .

విశ్వనాథ

Telugu Jyothi Special Issue April 08